

лантовитѣ войски за да не падне подъ многобройнитѣ сили на Турцитѣ. Силистренския паша е билъ съ 30,000 души.¹⁾ Споредъ сѫщия, Сава отъ Букурещъ ударва за Търговище и се укрѣпилъ въ близкия тамъ мънастиръ *Вакарещъ*, но послѣдното му сражение съ Турцитѣ е било, както пише Гинчевъ, при мънастиря *Нямцолуй*, който е билъ взетъ на „мансаре“ (обсада). Слѣдъ дѣлга прѣстрѣлка отъ двѣтѣ страни, когато Савовитѣ войници си свѣршватъ куршумите, тѣ сѣкли пари на парчета и съ тѣхъ си пълнили пушките. Турцитѣ като узнаватъ че се гърми съ „кесмета“ отъ пари, вече окуражени, нападатъ мънастиря съ „юрушъ“. Сава изкомандувалъ на войниците си да излѣзатъ отъ мънъстирия. И наистина, съ ятагани въ зѣби: тѣ се спушватъ къмъ турските редове, изпраздватъ кубуритѣ си въ тѣхъ и си пробиватъ путь. За послѣденъ путь името на *Сава* се чува, когато Силистренския паша, въ плана си да го погуби, прибѣгва къмъ измама. Така, споредъ едни, Сава е билъ повиканъ на „зиафетъ“ (банкетъ) въ Букурещъ и съсъченъ на конашките стжлби. Тая версия се потвърдява отчасти и отъ бѣлгарските народни пѣсни. Конака е билъ на рѣката Дѣмбавица и до 1850 г. стоялъ цѣлъ. Стари власи посочвали даже и самото място, дѣто билъ посъченъ Савата. Отъ полка му е останалъ братъ му Генчо, който за споменъ на брата си е построилъ черква край шосето водящо отъ Гюргево за Букурещъ. Въ нея личаль надписъ: „Biserica lui Ganca“ (Генчева Черква). Тукъ се черкували околнитѣ жители край ханищата и, както забѣлѣзва Гинчевъ, „тя трѣбва да стои още сега“, защото къмъ 1850 г. била все още здрава.²⁾

Въ народните пѣсни Генчо е възпялъ заедно съ брата

¹⁾ Името му у разни автори е разно: у Гервинусъ — КараМустафа, у Найгебауръ [1854, s. 60]—Кехая бей или Мехмедъ Паша; по Ыбисини и Палаузовъ Селимъ Мехмедъ Паша; въ Трикупи е Σαλήμ-Μεχμέτης, а въ Папаригопуло — Каџа Ахмэт [V, 711—712].

²⁾ Мсб., II, 140. Споредъ Пукевиль, Савовия полкъ е билъ отъ 2,000 души конница „отлично въоружена“. Възтанниците въ Ромъния възлизали близо на 14,000 души. Poucquevll, II, 316; Regnault, 122; спр. Ъбиси и Палаузовъ, 169; По Папариюпуло, Сава е ималъ отначало само 1000 души: *Събръвъ цетъ* 1000; V, 709.

(Голъма част от ромън. мънастири съзидани от избѣгали българи слѣдъ 1393 г. Така „Нямцолуй“, гдѣто Сава се избавя отъ Турциѣ, е билъ основанъ отъ българи прѣзъ 1392 г. Ср. Я. И. Яцимирски, Слав. рукоп. Нямецкаго монаст. въ Молдов. [Слав. комм. имп. Москов., арх. общ., Москва, 1895, II, 1 и т. н.], По Ромънски данини мънастиря Némtuluй е съзграденъ въ 1497 г. отъ Молдов. князъ Стефанъ Войвода. Вж. славян. тукъ надпись въ Melchisedec, "notite istorica si archool.", Bucur, 1885, I. Споредъ други данини, този мънастиръ билъ основанъ отъ българ. духовници: Софроний, Пимений и Силенъ въ 1367 г., които дошли отъ околностите на Търново заедно съ учениците си.